

OM DÅBEN

Frelser dåben? Skal vi døbe vore børn? Hvad er faddernes rolle? Hvad med oplæringen? Hvad betyder konfirmationen? Hvordan er dåben en kraft og trøst for en kristen?

Den Evangelisk-Lutherske Frikirke

OM DÅBEN

Artikler om den kristne dåb.

Kandake Forlag, Den evangelisk-lutherske Frikirke, Løsning 1996.

ISBN 87-90210-08-5

Tekst:

Paul Michael DD, Carsten Nielsen, Vagn Lyrstrand og Leif G. Jensen.

Illustration:

Jens Henrik Nex

ISBN 87-90210-08-5

Forord

Den evangelisk-lutherske Frikirke har hermed fornøjelsen at udgive en artikelsamling om dåben. Artiklerne har tidligere været trykt i Kirke-Nyt 1962, 1970 og 1984.

Dåben er kristenlivets og kirkens bærende grund. I dåben fødes vi til et nyt liv med Kristus. I dåben får vi kraft til at leve et nyt liv med Kristus. Og i dåben bliver vi bevaret til et evigt liv med Kristus.

Måtte denne artikelsamling tjene til, at dåben bliver agtet og brugt som det frelsens nådemiddel, den er givet os af kirkens Herre til at være!

Udgiverne, Januar 1996

Indhold

Dåben frelser.....	5
Dåben gør salig - en uomstødelig og trøstefuld sandhed.....	5
Dåben frelser - en anstødssten for den menneskelige fornuft	6
Dåben og langfredag.....	11
Dåben og Jesu grav	11
Dåben og påske.....	12
Frafald og dåbens nåde	13
Dåb og konfirmation i folkekirken	14
Årsagen for dåbens og konfirmationens misbrug	16
Hører alle døbte til kirken?.....	17
Dåbens frelsende nåde og kristen livsførelse	18
Ved dåben er vi døde fra synden.....	19
Ingen betingelse, men evangeliske formaninger ved Guds barmhjertighed.....	20
Om dåben	22
1. Hvad er dåben?.....	22
2. Hvad giver eller gavner dåben?	22
3. Går udøbte fortabt?.....	23
4. Dåb og tro	24
5. Dåb og menighed.....	24
Er barnedåben af nyere dato?	26
Skal vi døbe de små børn? – en samtale	29
Faddere.....	33
Døb og lær dem!.....	35

Om konfirmationen	37
En forlængelse af fadderløftet.....	37
En forlængelse af dåben	38
En katolsk udhulning.....	38
En karismatisk-højkirkelig udhulning	38
En pietistisk udhulning.....	39
En forberedelse til nadveren	39
En bekræftelse i, for og af menigheden	40
Mærket af korset.....	42
Korsets tegn	42
Tæt på virkeligheden	42
Mærket i dåben til et liv med Jesus Kristus	43
Dåben og det nye liv	45
Gratis og betingelsesløs frelse	45
Sådan angribes og druknes det gamle liv	46
Dagligt.....	47
Død og opstanden med Kristus.....	48
Én er død i alles sted	48
Døbt til Jesu død	49
Noget nyt er blevet til.....	50
Kristi kærlighed tvinger os	50
De sorte lænker sank som bly	52

Dåben frelser

Pastor Paul Michael DD (Kirke-Nyt 1962)

Man kan i vor tid høre mange falske meninger om dåben. Der er mange, der kaster vrage på dåben i vor tid, som man kalder sekternes tid. Jesus har sagt, at der i de sidste tider vil fremstå mange falske profeter, som vil forføre mange til en falsk tro og til falsk lære. Jesus har sagt, at disse falske profeter vil sige: her er Kristus, der Kristus. Og Jesus tilføjer: "Gå ikke derhen!" - Den mest udbredte årsag til sektdannelse er dåbsspørgsmålet.

Der er dem, der mener, at man kun bør døbe voksne, og ikke børn, da disse efter deres mening ikke kan tro. Nogle går endda så vidt, at de mener, at de helt kan undvære dåben, skønt Jesus har sagt: **"Uden nogen bliver født af vand og ånd, kan han ikke komme ind i Guds rige"**, og **"den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst"**. - Så er der andre - og dem er der mange af i den ydre kristenhed - som vel ikke ligefrem forkaster dåben, men alligevel ringeagter dette sakramente, idet de mener, at dåbens nåde, som man modtog som spædbarn i dåben, ikke er tilstrækkelig for hele livet og til at blive salig; mennesket må senere i livet opleve en særlig bevidst omvendelse; og så bygger man på denne sin omvendelse i stedet for på Guds nåde, som man modtog i dåben, og man driver derved mange over til sekterne og særlig til gendøberne.

Over for alle disse falske meninger om dåben giver Bibelen os klar besked om, hvad dåben er, hvad den virker og hvad den gavner.

Dåben gør salig - en uomstødelig og trøstefuld sandhed

At dåben frelser og gør os salige, det siges flere steder i Bibelen med så udtrykkelige og umisforståelige ord, at man ikke skulle mene, at der kunne herske tvivl derom. Apostlen Peter sammenligner frelsen,

saliggørelsen ved dåbens sakramente med de otte menneskers redning i Noas ark. Han siger: *"I arken blev få, nemlig otte sjæle frelst gennem vand, hvis modbillede **dåben nu frelser os**, der ikke er fjernelse af kødets urenhed, men en god samvittigheds pagt med Gud ved Jesu Kristi opstandelse" (1.Pet.3,21).* Til Titus skriver Paulus: *"Ikke for de retfærdigheds gerningers skyld, som vi har gjort, **frelste Gud os**, men efter sin barmhjertighed, **ved igenfødelsens bad** og fornyelsen i Helligånden, som han rigelig udøste over os ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi retfærdiggjorte ved hans nåde skulle i håb blive arvinger til evigt liv" (Tit.3,5-7).* At Gud frelser os ved igenfødelsens bad og fornyelsen i Helligånden, altså ved dåben og derved gør os til arvinger til det evige liv, det betegnes her som en sandhed, der er ligeså urokkelig som sandheden, at Jesus Kristus blev menneske, genløste os og stod op fra de døde. Ja, så vist det er, at Bibelen er Guds eget, sande ord, så vist er det, at dåben frelser og gør salig.

Dåben frelser - en anstødssten for den menneskelige fornuft

Denne sandhed, at dåben frelser og gør salig, er noget, mange mennesker støder sig ved. Som det forholder sig med alle de andre lærdomme i Bibelen, sådan også med Bibelens lære om dåben. Den menneskelige fornuft, når den får lov til at råde, holder det for umuligt, at et menneske frelses og genfødes til nyt åndeligt liv ved dåben. Det forekommer den menneskelige fornuft at være tåbelig tale. Da Jesus sagde til Nikodemus: *"Uden nogen bliver født på ny af vand og ånd, (hvormed Jesus uden tvivl mener dåben), kan han ikke komme ind i Guds rige"*, spurgte Nikodemus: *"Hvorledes kan dette ske?"*. Den menneskelige tænkeevne evner ikke at begribe, hvordan det kan være muligt, at et menneske frelses fra al ulykke, fra synden, fra alt det onde og fra den evige fortabelse, når det døbes med vand i den treenige Guds navn. Det er af den grund, at der er så mange, der ikke vil vide noget af barnedåb. Baptister, Adventister, Det danske Missionsforbund og tilhængere af Pinsebevægelsen forkaster

barnedåben. De siger: "Der står intet sted i Bibelen, at man skal døbe de små børn". Herpå svarer vi: Bibelen siger ikke en eneste gang, at vi kun skal døbe de voksne, men Bibelen siger flere steder, at vi skal døbe alle mennesker. Bibelen gør ingen undtagelser. Ud fra Jesu lære er det helt selvfølgeligt, at de små børn skal døbes. Og vi har historiske vidnesbyrd om barnedåb på apostlenes tid. Vi skal senere i denne artikelrække bringe disse historiske vidnesbyrd. Først vil vi lade Bibelen selv tale.

Jesus siger i sin dåbsbefaling, at vi skal døbe alle folk (Matt.28,19). Hører ikke børnene med til et folk? Når man taler om det danske folk eller om de nordiske folk, så mener man da efter almindelig sprogbrug ikke kun de voksne, men også børnene. Ethvert menneske ved, at når der er tale om folk eller folkeslag, så er selvfølgelig børnene med indbefattet, og netop børnene, som er et folks fremtid. Gendøberne lægger deres egne meninger og følelser ind i Bibelen, fordrejer Bibelens ord og forfalsker Bibelens lære.

At netop børn skal døbes, sagde apostlen Peter i sin prædiken på pinsedagen i Jerusalem: *"Omvender eder, og hver af eder lader sig døbe i Jesu Kristi navn til eders synders forladelse; og I skulle få Helligåndens gave; thi for eder er forjættelsen og for **eders børn**"* (Ap.G.2,38-39). Gendøberne påstår, at der med "børn" her er ment "efterkommere". Men det er en åbenlys forfalskning af dette bibelord. Se, i det græske sprog, navnlig i Apostlenes Gerninger hedder børn "teknoi". Dermed er virkelig ment børn. Og dette ord bruges her, hvor der står, at dåbens forjættelse er "for eder og eders børn". Når der ellers er tale om Israels børn eller efterkommere af Abrahams slægt, så bruges andre græske ord som *gennea* eller "hyioi Israel". Således Ap.G.3,25; 9,15; 13,26 osv. Men her i Ap.G.2,38-39 er der altså tydelig tale om små børn, som dåbens forjættelse tilhører. Derfor læser vi også om fangevogteren i Filippi, at han selv og hele hans hus lod sig døbe, altså hans familie. - Men den egentlige grund, hvorfor man

forkaster barnedåben, er den, at man siger, at kun voksne mennesker evner at tro på Jesus, men de små børn ikke.

Mange siger, at vi ikke skal døbe de små børn, fordi disse ikke evner at tro på Jesus.

Lad os se, hvad Bibelen siger om spædbørn og små børn. David siger i den 8. salme, at Herren *af spædes og diendes mund har grundfæstet sig magt*. Og de samme ord citerer Jesus Matt.21,16. I den 71. salme, vers 6 siger David: "*På dig, Herre, har jeg forladt mig fra moders liv*". Matt.18,6 siger Jesus: "*Den, som forarger en af disse små, som tror på mig, ham var det bedre, at der var hængt en møllesten om hans hals og han var sænket i havets dyb*". Om Johannes Døberen står der, at han i moders liv var fyldt af Helligånden (Luk.1,41-44). Alligevel tør gendøberne påstå, at små børn ikke kan tro. Men troen er da helt og holdent en Guds gave. Ikke en eneste lille troens gnist kan vi tænde i os selv. Og skulle Gud ved sin Helligånd ikke kunne gøre det i de helt små børn? Derfor siger Jesus, at vi skal blive som børn, fordi vi i denne barnlige tilstand er uden bevidst modstand, uden fornuftens tvivl og indvendinger. Herren vil hjælpe os til denne barnlige tilstand, fordi han så vil virke troen i os. Hvis man overhovedet kan tale om egnethed, så er jo netop de helt små børn bedst egnede til at komme til troen. - Siger man til gendøberne, at det er alene af nåde, at Gud virker troen i os og omvender os, så siger de: "Ja, det tror vi også". Og siger man til dem, at det er et stort Guds under, når et menneske kommer til troen, så siger de: "Ja, det tror vi også". Men alligevel siger de, at små børn ikke evner at tro, og derfor skal vi ikke døbe dem. Det må være klart for enhver, at gendøberne og alle, som er imod barnedåben, her modsiger sig selv. Man kan ikke hævde både det ene og det andet. Man kan ikke hævde, at troens opståen både er et Guds under og tillige er afhængig af, om et menneske er i besiddelse af visse evner. Så modsiger man klart sig selv.

Jo mere man taler med modstanderne af barnedåben, jo mere bliver det klart, at disse alligevel ikke holder troens opståen for et Guds under, om de end påstår det, men at de selv vil medvirke. De vil selv arbejde sig frem til bevidst omvendelse og tro. Det er den egentlige årsag til, at de ikke døber de små børn. Derfor siger de, at dåben ikke frelser de små børn. Og derfor er de nødt til at lave om på alle de bibelord, som tydeligt taler om barnedåben. F. eks. siger de, at når Jesus siger til Nikodemus: "Uden nogen bliver født af vand og ånd, kan han ikke komme ind i Guds rige", så mener Jesus slet ikke dåben, man han taler i billeder og mener kun ordet. Men det er en åbenlys forfalskning. Af hele sammenhængen fremgår det netop, at Jesus mener dåben. Ligeledes påstår modstanderne af barnedåben, at når der er tale om vandbadet ved ordet, så er det heller ikke dåben, men det er et billede på ordet. Modstanderne af barnedåben er altså nødt til at lave om på Guds klare ord, for ellers kommer de i knibe.

Det er Gud alene, som af nåde virker troen i et menneske. Mennesket kan ikke ved frie valg eller ved en fri vilje komme til omvendelse og tro. Mennesket kan ikke medvirke. Er et menneske kommet til troen, så er der ikke sket noget menneskeligt eller noget naturligt, nej, så er det største Guds under sket, så har Gud sendt sin Helligånd, som ved sine nådemidler har virket troen. Nægter vi, at Gud kan virke troen i spædbørn, så tvivler vi på Guds almægt. Og så holder vi ikke troen for et Guds under, men for noget, som kun kan opstå hos voksne mennesker, som har visse menneskelige forudsætninger og evner, for at komme til troen, dvs. som selv kan medvirke ved deres omvendelse. Paulus siger Gal. 5,4: "*I er tabte for Kristus, I, som retfærdiggøres ved loven; I er faldne ud af nåden*". Alle, som forkaster barnedåben, befinder sig i virkeligheden uden for evangeliet, og det er af den grund, at sande kristne, som alene klynger sig til Guds nåde, ikke kan have lod og del i gendøbernes falske lære.

Det drejer sig i dette spørgsmål til syvende og sidst om selve kernen i Bibelens budskab: bliver vi frelst af nåde alene, eller skal vi også medvirke til frelsen? Modstanderne af barnedåben forkaster i virkeligheden selve nåden. Det gælder om at få øjnene op for den store fare, som sekternes og gendøbernes lære frembyder: den fører mennesker bort fra nåden. Det er meget vanskeligt at få øjnene op for denne fare, fordi gendøberne ofte til 99 pct. kan prædike ret om Kristus og genløsningen, men med den sidste 1 pct. af deres forkyndelse forkaster de dog hele genløsningen og nåden, idet de siger, at menneskets omvendelse er en følge af en viljebeslutning. Fordi de voksne efter deres mening evner at vælge Kristus, og børnene ikke, derfor døber de ikke de små børn. Men med denne lære er de faldne fra nåden.

Så vist og sandt det er, at vi om Guds evangelium kan sige, at det formår at gøre sjæle salige, så vist og sandt kan vi også sige det om dåben, i hvilken evangeliet, syndsforladelsens ord, er hovedsagen. Thi der døbes til syndernes forladelse. Ved dåben virker Gud troen på syndernes forladelse, netop hos de små børn. Og dette evangelium er en Guds kraft til at gøre alle dem salige, som tror dette evangelium.

Hvor troværdigt det er, at dåben frelser, erklærer og forklarer apostlen Paulus i Romerbrevet, når han siger: *"Ved I ikke, at vi, så mange som blev døbt til Kristus Jesus, blev døbt til hans død? Vi blev altså begravet med ham ved dåben til døden, for at, ligesom Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, således skulle også vi vandre i et nyt levned. Thi er vi blevet sammenvokset med ham ved hans døds afbillede, skulle vi dog også være det ved hans opstandelse"* (Rom.6,3-5). Der er her tale om Jesu død, begravelse og opstandelse, og vor dåb bringes i tætteste forbindelse med disse begivenheder. Gennem dåben får vi del i Kristi død og opstandelse, som om vi selv var døde og opstandne. I dåben tilegnes os det, hvad Kristus erhvervede os ved sin lidelse og død, nemlig syndernes

forladelse, liv og salighed, som apostlen skriver i vers 8: *"Er vi døde med Kristus, da tror vi, at vi også skulle leve med ham"*.

Dåben og langfredag

At være døbt til Kristus og Kristi død, det er det samme som at være frelst, at være saliggjort. Apostlen siger: *"Kristus døde for os, medens vi endnu var syndere" (Rom.5,8)*. Fremdeles: *"Vi blev forligte med Gud ved hans Søns død, da vi var fjender" (vers 10)*. For syndens skyld lå Guds vrede over os mennesker. Da døde Kristus for hele verden, for Guds fjender, betalte med sin død hele verdens syndeskyld og erhvervede menneskene en fuldkommen retfærdighed, som nu gælder for Gud, syndernes forladelse. Gennem dåbens sakramente bliver vi, siger Gud ved apostlen, døbt til Jesu død, er vi sammenvoksede med Kristus, får vi del i alt det, som Kristus skaffede os ved sin død. Dåben bringer os i den allertætteste forbindelse med Kristus, ved dåben indpodes vi i Kristus, iføres vi Kristus, som det hedder i Bibelen: *"I er alle Guds børn ved troen på Jesus Kristus; thi I, så mange som blev døbt til Kristus, har iført jer Kristus (Gal.3,26-27)*.

Alle disse udtryk: iført, indpodet, sammenvokset med Kristus, viser med al tydelighed, at dåben frelser. Også i dåben er Kristus det egentlige indhold; og det, der giver dåben dens syndsforladende kraft og genføder, er Kristi blod og død, hvis fortjeneste er lagt ind i dåben og tilegnes os her.

Dåben og Jesu grav

Ved dåben er vi begravet med Kristus til døden. For at stadfæste, at Kristus virkelig var død, og at frelsen virkelig var fuldbragt ved Jesu død, blev Kristus begravet. Ved dåben er vi nu også begravet med Kristus. Vore synder er begravet i Kristi grav. Dette sker ved dåben.

Dåben og påske

Fremdeles siger apostlen: *"Er vi blevet sammenvoksede med Kristus ved hans døds afbillede, skulle vi dog også være det ved hans opstandelse"*. I dåben får vi del i Kristi opstandelses kraft og frugt. Det samme siger apostlen Peter, nemlig at vi i dåben er saliggjorte, idet vi i dåben har fået *"en god samvittigheds pagt med Gud ved Jesu Kristi opstandelse"* (1.Pet.3,21). Påskebudskabet siger os, hvad Kristi opstandelse betyder for os, nemlig vor retfærdiggørelse. Ligesom Kristus stod op af døde og da var befriet fra de synder, som han bar langfredag, således er vi også fri for al synd og al syndeskyld. Ligesom Gud, der ved at oprejse sin Søn fra de døde, udtalte den kendelse over sin Søn: Du har båret al verdens synd, du har gjort fyldest; alle menneskers synder, som du bar, har du udslettet på korset, og derved, at jeg nu oprejser dig fra de døde, anerkender jeg denne din betaling som fuldgyldig, således har Gud ved Kristi oprejsning fra de døde udtalt den samme kendelse over alle mennesker. Thi Kristus led ikke for egne synder, men for vore synder, som blev tilregnet ham; således er han også blevet oprejst for vore synders skyld til vor retfærdiggørelse. Med Kristi oprejsning fra de døde sagde Gud til hele verden: Eders synder er eder forladt, thi hvad jeg har gjort med min Søn, at jeg har oprejst ham fra de døde, det har jeg gjort med alle mennesker. Thi Jesus Kristus er vor stedfortræder. Guds kendelse over hele verden ved Kristi opstandelse: alle eders synder er eder forladt, tilegnes nu hvert menneske personlig i dåben. I dåben har Gud tilgivet os vore synder. Derfor sagde apostelen Peter på hin første pinsedag i Jerusalem: *"Omvender eder og hver af eder lade sig døbe i Jesu Kristi navn til eders synders forladelse"* (Ap.G.2,38). Dåben er en dåb til syndernes forladelse. Således hedder det også om Johannes Døberer: *"Han prædikede omvendelses-dåb til syndernes forladelse"* (Luk.3,3).

Ligesom Kristus stod op af graven uden hele verdens synd, som han bar på korset, og lod ligge i graven alt, hvad der hedder synd, skyld og straf, således er vi i dåben fuldstændig rensede fra al synd. Vi kan også sige det således: I dåben opnår hele Kristi frelsesværk sin hensigt, sit mål, nemlig at genløsningen tilegnes hver enkelt personlig, som Ananias sagde til Paulus. *"Stå op, lad dig døbe og dine synder aftvættes"* (Ap.G.22,16).

Af alt dette ser vi, hvor sandt og troværdigt det er, at dåben gør salig, thi hvor syndernes forladelse er, der er også liv og salighed. Når man er blevet delagtiggjort i Jesu Kristi død og opstandelse, hvilket sker i dåben, så er man et Guds barn og Himmels arving. På spørgsmålet: Hvad giver eller gavner dåben, bekender vi derfor med Martin Luther: "Den virker syndernes forladelse, frier fra døden og Djævelen, og giver alle dem, der tror det, den evige salighed, således som Guds ord og forjættelse lyder".

Frafald og dåbens nåde

Men sker det ikke ofte, at vi bryder denne dåbspagt og falder fra nåden? Hvorledes kan da dåben være en garanti for, at vi bliver evig salige? Det er sandt, at mennesket kan bryde dåbspagten og falde fra nåden; men lige så sandt er det, at denne pagt altid står uomstødelig fast på Guds side. Han bryder aldrig sin pagt, som han sluttede med os i dåben. Gud er trofasthedens Gud. Hans trofasthed er lige så absolut, total og gennemført som hans hellighed og retfærdighed. Kristi fortjeneste dækker over al vor svigten og troløshed, selv når et menneske helt falder fra nåden. Vi kan altid vende tilbage til Gud. Døren står altid åben. Det er ikke sådan, at dåbsnåden er uden nytte for det menneske, som er faldet i en synd mod samvittigheden, og at han nu skal gribe til noget andet, til et andet middel for at få sine synders forladelse. Det ville jo være ensbetydende med at berøve dåben dens store trøst. Det er vist og sandt, at det menneske, som er faldet fra dåbsnåden, skal omvende sig. Og denne omvendelse virker

Helligånden ved evangeliet, men det, der sker i omvendelsen, er dette, at Gud virker i os, at vi igen griber om Guds hånd, og han optager os igen i sin nådepagt. En kristen skal også leve i daglig bod og omvendelse, d.v.s. daglig omvende sig til Gud, erkende og angre sine synder og ty hen til Guds nåde, og det betyder at vende tilbage til Guds nåde. Ved omvendelsen træder mennesket igen ind i dåbens redningsskib, fra hvilket han var faldet, og dette skib, siger Luther, sejler alene sikkert og trygt, og ingen kan slå det i stykker. Det fører os til evighedens havn.

Der er mange kristne, som Gud i sin nåde har bevaret i dåbsnåden fra deres dåbsdag indtil deres død. De levede i daglig bod og omvendelse, og Gud bevarede dem for frafald.

Hvor trøstefuldt er dåbens sakramente! Hvem ville ikke gerne daglig tænke på sin dåb og glæde sig over, at vi altid kan vende tilbage til Guds nådepagt, ligesom vi altid påny kan og skal trøste os med syndsforladelsens ord i evangeliet. Og på konfirmationsdagen bekender de unge det: Det var en stor og herlig dag, da jeg blev døbt; da sluttede Gud en eviggyldig pagt med mig, som jeg altid og under alle forhold kan ty hen til. I alle anfægtelser vil vi tænke på dåben og deri finde trøst, ro og fred for vor samvittighed. Prøv det, og du skal erfare dåbens kraft i hele dit liv.

Dåb og konfirmation i folkekirken

Der er dem, der befrygter, at man gør dåbsnåden for stor, når man siger, at dåben frelser. De ser, at der er så mange, der falder fra dåbsnåden, og de mener derfor, at dåbsnåden ikke er tilstrækkelig for hele livet. Og sikkert er det en bedrøvelig kendsgerning, at de fleste mennesker, som blev døbt, falder fra dåbens nåde. Men det tilintetgør ikke dåbens nåde, men det er menneskets egen skyld, når han ikke forbliver i sin dåbsnåde, og han må derfor omvende sig til sin dåbsnåde, dersom han skal blive frelst og salig. Men dåbens nåde kan

ikke tilintetgøres ved menneskers svigten. I vide folkekirkelige kredse føres også en falsk lære om dåbens sakramente. I de store folkekirkelige menigheder (faktisk er de ikke menigheder) på op til 20.000 mennesker døbes alle børn i flæng. Man ser, at de fleste af disse senere i livet aldrig har nogen forbindelse med Kristus, og deraf drager man så den falske slutning, at dåben ikke er nok. Men fejlen ligger ikke i, at man døber børnene, thi en dåb i den treenige Guds navn er gyldig, men fejlen ligger i, at hverken forældrene eller fadderne gør noget til, at børnene bevares i deres dåbsnåde. I de fleste folkekirkelige hjem tales der aldrig eller kun sjældent om Kristus, og man hører ikke Guds ord og beder ikke. Hvorledes skal da børnene blive bevaret i dåbens nåde? Man gør tværtimod alt for at støde dem ud igen fra dåbens nåde? På grund af de store menigheder kan præsterne jo slet ikke "lære børnene alt, hvad Jesus har befalet". Præsterne ser de fleste af børnene første gang igen ved konfirmationsforberedelsen, hvor de endnu har en mulighed for at føre børnene tilbage til deres dåbsnåde. Men konfirmationsholdene er særlig i storbyerne så store, at præsten atter næsten ingen mulighed har for at lære den enkelte at kende, endsige bibringe ham en kristen erkendelse. Den præst, som vover at give børnene "lektier" for, kan mange steder regne med, at han ikke får mange børn til konfirmation. Så stor er ofte uviljen mod de kristne lærdomme. På den anden side er der ikke så få præster, som slet ikke er interesseret i at bibringe børnene kristen erkendelse, enten fordi de selv står falsk i læren, eller fordi de mener, at børnene ikke forstår de kristne troslærdomme. Der er derfor dem, som går ind for afskaffelsen af konfirmationen, særlig når de ser, i hvor uhyggelig udstrækning konfirmationen misbruges. Er konfirmationshandlingen overstået i kirken, har i mange tilfælde hverken konfirmand eller forældre en tanke tilovers for den kirkelige handling.

Årsagen for dåbens og konfirmationens misbrug

På grund af disse uhyggelige tilstande i folkekirken er der derfor mange, som bliver modstandere af barnedåben, og som mener, at man kun skal døbe voksne, og der bliver også flere og flere, som vil afskaffe konfirmationen. Men fejlen ligger ikke i dåbens sakramente og heller ikke i konfirmationshandlingen, men fejlen ligger i hele folkekirken organisation. Ved sakramentet skal man ikke pille og gøre det ugyldigt, men man skulle danne virkelig levende menigheder og gennem lære- og kirketugt skille alle dem ud, som ikke vil være kristne. Men da man under alle omstændigheder vil bevare folkekirken og ikke vil rette sig efter Guds ord, som forlanger, at de kristne danner levende menigheder, og at der øves kirke- og læretugt, så begår man en yderligere synd, idet man begynder at svække dåbens nåde og mener på denne måde at kunne berolige sin onde samvittighed over, at man ikke i handling tør sige til den vantro, at han er vantro. En synd fører altid en anden med sig. Står man ikke ret i læren om, hvad en kristen menighed er, kan man heller ikke stå ret i læren om dåben og omvendt. Derfor er spørgsmålet, hvad en ret menighed er, af største vigtighed.

Guds ord siger os, at de kristne skal danne menigheder, hvor Guds ord forkyndes ret og uafkortet, at de kristne ikke må tolerere falsk lære i deres midte, og at de skal vige bort fra alle dem, som lærer anderledes end Guds ord lærer. Og Guds ord siger, at de kristne er medansvarlige for hinanden, at de skal irettesætte synderen, og dersom han ikke vil omvende sig, udelukke ham af menigheden. Det skal gøres med tålmodighed og i kærlighed, og formålet er at hjælpe vedkommende til at erkende sin synd og søge tilflugt til Guds nåde i Kristus Jesus.

Ganske vist lærer Bibelen, at det her på jorden aldrig vil lykkes at danne en fuldkommen ren synlig menighed. Selv der, hvor Guds ord forkyndes ret, og sakramenterne forvaltes efter Guds indstiftelse, vil der altid være vantro eller hyklere. Det kan ingen menighed gardere

sig imod. Men denne kendsgerning må for de kristne ikke være anledning til skalkeskjulagtigt at undlade at efterkomme Guds befaling om at øve kirketugt og skille alle dem ud, som vanhelliger Guds navn. Det skal de kristne også for deres egen saligheds skyld gøre. Undlader de at danne eller tilslutte sig den menighed, hvor Guds ord forkyndes ret, og hvor sakramenterne forvaltes efter indstiftelsesordene, undlader de at øve kirketugt, så følger dermed lidt efter lidt at man forvansker snart den ene, snart den anden lære og til sidst lider skibbrud på troen. Man kan ikke bevidst sidde Guds anordninger om, hvad en kristen menighed er, overhørig og så alligevel forvente, at man bliver bevaret i troen. Ingen må friste Gud. Heller ikke i dette spørgsmål om kirken. Hele kalamiteten i folkekirken angående dåb og konfirmation hidrører ikke fra, at dåbsnåden ikke er tilstrækkelig, men har sin grund i, at man i vid udstrækning negligerer Guds vilje med hensyn til en kristen menigheds rettigheder og pligter. Vor Frikirkes fædre trådte ud af folkekirken, fordi de for deres saligheds skyld ikke kunne blive stående i en folkekirke, som ikke rettede sig efter Guds anordninger og bud angående en kristen menigheds pligter og rettigheder.

Hører alle døbt til kirken?

Der er også dem, der mener, at man ikke tør sige, at dåben frelser, fordi der er præster, som lærer, at bare man er døbt, så hører man hele sit liv til Guds usynlige kirke. Men vi nævnte allerede, at der gives et frafald fra dåbsnåden, og den, der ikke omvender sig, men forbliver i frafaldet, går evig fortabt, selv om han er døbt. En sådan frafalden hører ikke til kirken, selv om han er døbt. Men det er dåben ikke skyld i, men mennesket selv, som kaster vrag på dåbens nåde. Man lærer ikke, at der gives et totalt frafald fra dåbens nåde, deraf følger så, at man fører en falsk lære om dåben, at man som døbt altid er en kristen, om man end falder fra. Derfor er det, at mange falder i den anden

grøft og lærer, at dåben ikke frelser, og at dåbens nåde ikke er tilstrækkelig for hele livet.

Bibelens klare lære er den, at dåben frelser, gør salig, men Bibelen lærer også, at der gives et straf, og at den, der er faldet fra dåbens nåde, skal vende om til sin dåbsnåde, dersom han vil blive salig. Og fremdeles siger Bibelen, at det er kristne forældres ufravigelige pligt at sørge for, at de barnedøbte lærer at holde alt det, som Kristus har befaleet. En præst skulle derfor ikke have en større menighed, end at han kan overkomme at kontrollere, at alle de hjem, hvor der er døbt børn, er kristne hjem, og at undervise alle de børn, han døber i de kristne trosfællesskaber og dette fra "barndom af".

Dåbens frelsende nåde og kristen livsførelse

Der er mange, som er bange for at sige, at dåben frelser, fordi de mener, at det let kan blive til en sovepude, og at det fremkalder kødelig sikkerhed og gør samvittigheden ligegyldig over for synden. Men sagen forholder sig lige omvendt. Uden retfærdiggørelse gives der ingen helliggørelse; uden vished om nåden er intet kristeligt liv muligt; uden det visse håb om den evige salighed gives der ingen kristelig livsførelse, ingen lyst til at forsage Djævelen, synden og verden. Netop gennem Bibelens lære om dåben lærer vi hemmeligheden ved den kristne vandt at kende.

Når en synder ved dåben indpodes i Kristus, så er jo dermed den herligste og tætteste forbindelse med Kristus tilvejebragt. Kristus siger selv derom: *"Jeg er vintræet; I er grenene. Den, som bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; thi uden mig kunne I slet intet gøre"* (Joh.15,3). Kun således kommer det til et helligt liv. Ved bud, forbud, love og trusler om straf kommer det aldrig til en kristen livsførelse. Loven dræber, skaber aldrig nyt liv. Vel er loven hellig og tilhører Gud, vel skal de kristne lære lovens bud at kende, for at få at vide, hvad synd er, og for at lære forskellen mellem godt og ondt, og for at

komme til en ret personlig syndserkendelse. Kristne retter sig i deres livsførelse efter Guds bud, som er rettesnoren for hele livet. Men havde vi intet andet end disse bud, så ville vi aldrig gøre noget virkeligt godt. Genfødselen alene sætter os i stand til at føre et nyt kristeligt liv, og da dåben jo er igenfødselsens bad, så ser vi, hvilken dyb sammenhæng der er mellem dåb og den kristne livsførelse. Derfor siger Bibelen om dåben ikke blot, at den er igenfødselsens bad, men også at den er fornyelsen i Helligånden. Helligånden bliver rigelig udgydt over dem, der døbes, og Ånden tilskynder og driver den døbte til at gøre gode gerninger uden tvang, men gennem dens virken i ord og sakrament. Ja, den treenige Gud tager ved dåben bolig i os, og det forbliver ikke uden virkning og indflydelse på det kristne liv.

Ved dåben er vi døde fra synden

Om denne sammenhæng siger apostlen i Romerbrevet: *"Vi blev altså begravne med Kristus ved dåben til døden, for at ligesom Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, således skulle også vi vandre i et nyt levned ... idet vi erkender dette, at vort gamle menneske blev korsfæstet med ham, for at syndens legeme skulle blive til intet, for at vi ikke mere skulle tjene synden"* (Rom.6,4 og 6). Apostlen vil sige: Hvad har de døbte at gøre med synden, med det gamle menneske før genfødselen. Da Kristus døde, døde han engang fra synden. Dette måtte han gøre for vore synders skyld. Een gang for alle er dermed betalt, hvad menneskene skulle betale for deres syndeskyld. Kristus døde ikke blot for vore synders skyld, men også **fra** vore synder (Rom.6,10). De døbte, som har fået del i Kristi død, de skal vide, at de ikke blot er rensede for synden, men også at de døde fra synden med Kristus, det vil sige, at synden nu ikke mere har nogen magt til at bestemme og befale over dem. De er befriede fra syndens magt og herredømme. De behøver ikke mere at lade sig beherske af synden.

Det er ikke sådan, at de ikke kan gå mod deres natur (synden), at de ikke kan gøre modstand, at de ikke kan sejre over en hvilken som helst synd eller last. Ved dåben har vi ikke blot fået en god samvittighed, idet Kristi blod, som tilegnes os i dåben, renser os fra al synd, men vi er også befriede fra syndens herredømme. Det nye menneske står frem i dåben. Kristus råder i den døbte, lever i ham. De står ikke mere i syndens, men i Kristi tjeneste. Bibelen lærer de døbte at sige: *"Således skulle også I anse eder selv for døde fra synden, men levende for Gud i Kristus Jesus"* (Rom.6,11). Efter at vi ved dåben er blevet åndelig levende, skal vi også have det at gøre med det åndelige liv. Vi må aldrig glemme, at vi er Guds tempel, og at Helligånden bor i os.

Ingen betingelse, men evangeliske formaninger ved Guds barmhjertighed

Når apostlen så indtrængende taler om, at vi som døbte skal vandre i et nyt levned, så knyttes dermed ingen betingelse til dåben, som vi først skal opfylde, for at dåben kan blive helt gyldig og kraftig -nej, nåden, som Gud skænker os i dåben, er uden betingelse, skænkes os gratis uden at der forlanges nogen som helst ydelse fra vor side - men det er evangeliske formaninger ved Guds barmhjertighed, som vi har erfaret i dåben. Og hvor meget trænger vi kristne til sådanne kærlige evangeliske opfordringer og formaninger i Guds ord! Vi er jo så lade og ligegyldige, kolde og ukærlige; hvor få gode gerninger gør den kristne virkelig! Ak! det er ofte slet bevendt. Vi kommer ikke fremad på helliggørelsens nye vej. Synden i os og omkring os, verdens ondskab hindrer os deri. Vore synder, vor ligegyldighed hindrer udbredelsen af Guds rige.

Derfor tillokkes og tilskyndes Guds ord os til det gode. Gud kender os jo. Dåben er et sådant middel, ved hjælp af hvilket Gud tillokkes og tilskynder os og også giver os kraft til at gøre det gode. Når vi mærker, hvorledes synden i os og omkring os hindrer det gode i at komme frem, så giver dåben os kraft til at kæmpe mod synden, daglig at

drukne det gamle menneske i os ved daglig anger og fortrydelse, og at derimod det nye menneske daglig kommer frem og opstår til at leve evindeligt for Gud i retfærdighed og renhed. Apostlen tilråber de døbte: "Betænk dog dåbsnåden, betænk, hvorledes Gud frelste jer i dåben; lev nu også i denne tro, hold fast derved, også midt i den tungeste kamp mod synden. Bliv ikke træt! Vær under alle forhold frimodig i nåden, vær taknemmelig, vær tålmodig. Jeres høje stand som Guds børn og Himmelens arvinger forpligter jer til at bevise alvor i jeres liv, til ikke at give synden husret, men daglig at bekæmpe synden og daglig lade det nye menneske komme frem, altid lade det komme til sin ret, altid give det fri bane.

Når vi nu har hørt alt dette om dåben, må vi så ikke sige og indrømme: "Havde vi mere med vor dåb at gøre i vort daglige liv, så ville det også stå bedre til med vor kristne livsførelse, så ville vi gøre mange gode gerninger og stedse vokse i helliggørelsens nye liv. Ja, derfor vil vi altid gerne høre om vor dåb, trøste os med vor dåb, at vi er frelste ved dåben, og lad os tænke på, hvor meningsløst og urimeligt det ville være, vi ville synde imod Gud, efter at vi er blevet befriede fra synden, dens skyld, straf og herredømme. Vor bøn skal være:

*O Jesus, lad os stige
ved dåbens kraft i dyder frem,
og før os så ved troen hjem
til herlighedens rige.*

Om dåben

Pastor Carsten Nielsen (Kirke-Nyt 1984)

"Enhver døbefont er et tavst vidne om Guds nåde. I en lille landsbykirke så jeg engang en gammel mand stå ved døbefonten, hans hånd rørte ved den, strøg den kærligt. På spørgsmålet om, hvad det skulle betyde, svarede manden: 'Her blev jeg døbt, her modtog jeg frelsen.' Denne mand havde forstået mere om dåben end mange, som bryder deres hjerner med den". (Jobst Schöne).

1. Hvad er dåben?

"Dåben er ikke vand slet og ret, men den er vandet indeholdt i Guds bud og forbundet med Guds ord." (Martin Luther i L. Kat.).

Dåben er evangelium. Dåben er et nådemiddel, fordi Gud igennem den formidler sin nåde til mennesker, skænker os Kristus. Ordet er efter luthersk opfattelse det egentlige nådemiddel. Og det er Ordet, som lyder over elementet (vand), som gør dåben til det, vi kalder et sakramente: "Ordet kommer til elementet og så bliver der et sakramente" (Augustin). Dåben er Guds handling. Derfor er dens gyldighed hverken afhængig af den, som udfører dåben (præsten), eller den, som bliver døbt, men alene af om den er udført ret, om den er foretaget "i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn".

2. Hvad giver eller gavner dåben?

"Den virker syndernes forladelse, genløser fra døden og Djævelen og giver alle dem, som tror det, den evige salighed, således som Guds ord og løfte lyder". (L. Kat.).

Dåb i Jesu navn betyder intet mindre end indlemmelse til fællesskab med Jesus Kristus selv: "*Thi alle I, som blev døbt til Kristus, har iført jer Kristus*" (Gal.3,27). Når vi døbes, døbes vi til Jesu død. Vi dør i dåben

med Jesus og får dermed også del i Jesu døds resultat, syndernes forladelse. Også mange af de øvrige nytestamentlige betegnelser for, hvad dåben skænker, har deres grund i, at dåben skænker syndernes forladelse: Dåben frelser (Tit.3,5), renser og helliger (1.Kor.6,11) og retfærdiggør (Rom.6,7).

3. Går udøbte fortabt?

På baggrund af dåbens store betydning må ovennævnte spørgsmål trænge sig på. Gud har besluttet at skænke os frelsen ved dåb og tro. Dermed har Gud vist os vejen til frelse. Vil mennesker ikke gå den vej, vil mennesker ikke tro, eller vil de, skønt de tror, ikke lade sig døbe, må de regne med at gå fortabt. Hermed er ikke sagt, at Gud ikke **kan** frelse mennesker, som af en eller anden grund ikke er blevet døbt. Gud har bundet os, men ikke sig selv til nådemidlerne (Pontoppidan). Og reformatorerne pålagde præsterne at trøste de mødre, som havde mistet et barn, inden det var blevet døbt, med at "det er foragt for sakramentet, som fordømmer, ikke savnet af det", og med Matt 18,14: *"Således er det ikke jeres himmelske Faders vilje, at en eneste af disse små skal fortabes"*. Peter C. Krey citeres her fra bogen "Det heliga dopets sakrament". Peter C. Krey skriver: "Selv om dåben skænker syndernes forladelse og giver evigt liv til alle, som tror, er dåben ikke absolut nødvendig for at få evigt liv. Gud har andre måder, hvorved han giver sin nåde og skænker syndernes forladelse og evigt liv, sit nådesord og alterets sakramente."

Videre citeres Peter C. Krey: "Løftet, "den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst", følges af "den, som ikke tror skal blive fordømt". Men der står ikke "den, som ikke bliver døbt skal blive fordømt". Det eneste som fordømmer er vantro. Der kan dog forekomme omstændigheder, som gør det umuligt for et menneske at blive døbt. Som f. eks. røveren på korset, der blev frelst uden dåb, fordi han troede på Jesus". Jesus sagde til ham: "Sandelig siger jeg dig, i dag skal du være med mig i Paradis". Men når mennesker ligesom farisæerne (Luk.7,30) vægrer sig

ved at lade sig døbe, så er de fordømt, ikke på grund af afsavnet af dåben, men på grund af deres foragt og deres vantro."

4. Dåb og tro

"Når Ordet er hos vandet, er dåben ret, selv om troen ikke kommer dertil. Min tro virker ikke dåben, men modtager den" (Luther). Dåben er et nåde-middel, hvorved Kristus rækkes til mennesker. Hertil svarer, at troen er midlet, hvorved mennesket modtager Kristus, modtager nåden. Ordet og sakramenterne er efter luthersk syn midler, hvorved Helligånden skænkes, troen skabes og genfødselen sker: "Thi ved Ordet og sakramenterne som midler gives Helligånden, som virker tro..." (Den augsburgske Bekendelse art. 5). Alle, som tror, hvad Gud lover i dåben, har og ejer, hvad Gud har lovet og giver i dåben, som vi så det ovenfor. De, som ikke tror, har ikke disse velsignelser, heller ikke selv om de er døbt. Uden troen gavner dåben intet (Luther). Er det så rigtigt at døbe børn? Artiklens omfang tillader ikke, at vi kan gå alt for meget i dybden med dette spørgsmål. Men flg. skal dog siges: Børn er også syndere, som har brug for syndernes forladelse. De tilhører ikke automatisk Guds rige. Derfor skal vi også døbe børn, for i dåben gives syndernes forladelse og delagtighed i den frelse, som Jesus på korset vandt for alle. Ved dåben lyder Guds skaberord, som kan skabe tro, og som gør dåbsvandet til et genfødselsens bad. Hvem tør hævde, at Guds ord i dåben ikke kan skabe tro i et lille barn. Et barn, som Jesus selv fremstiller som forbillede for dem, der tager imod Guds rige.

5. Dåb og menighed

Barnedåb hører hjemme, hvor der er kristne hjem, hvor børnene kan leve under kristen påvirkning, hvor de kan høre om Jesus, lære at bede og vokse op til at blive livskraftige lemmer på Kristi legeme, menigheden. Dåb og oplæring hører sammen. En gang døbt, altid døbt. JA! Dåben skal aldrig gentages. Men det betyder ikke, at dåben

er en garanti for evig frelse, som vi har set. I dåben skabes troen og et nyt liv, som hver eneste dag skal næres og vokse. Sker det ikke, mistes det nye liv. Derfor er sammenhængen mellem dåb og menighed så vigtig - livsvigtig! I dåben blev du indlemmet i Kristi legeme, menigheden (I.Kor.12,13). Og dèr skal oplæringen finde sted: *"...idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer"* (Matt.28,19a). Den døbte skal leve af Ordet, Jesu sande ord, og af sakramentet, nadveren. Det er de nådemidler, Gud har givet for at bevare troen hos den døbte. Der står om den første menighed, at *"de holdt fast ved apostlenes lære og ved fællesskabet, ved brødsbrydelsen og bønnerne"* (Ap.G.2,42). Dèr er Kristi legeme, dèr hører dåben hjemme, dèr kan det nye liv blive bevaret, hvor disse kendetegn findes. Og dèr er alle døbte fælles om opgaven at bygge Guds kirke, idet man forsøger at adlyde Jesu befaling, når han siger: *"Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende"*. (Matt.28,19f).

Er barnedåben af nyere dato?

Pastor Paul Michael DD (Kirke-Nyt 1962)

Af de artikler, som jeg har skrevet i de sidste numre af vort blad, fremgår det klart, at Bibelen lærer barnedåben, og at Jesus vil, at de små børn skal døbes.

Taler man med medlemmer af Baptistsamfundet og Pinsemissionen, kan man høre den påstand, at de små børn ikke blev døbt på apostlenes tid, og at barnedåben altså er af nyere dato. Det lader til, at den ene snakker den anden efter munden, uden at prøve de historiske kendsgerninger, som foreligger om barnedåben. Lad os nu høre, hvad de gamle kirkefædre Justinus Martyr, Irenæus, Cyprian og Origenes, som allesammen levede i de første århundreder, siger om barnedåben!

Justinus Martyr blev født i slutningen af det første århundrede i Flavia Neapolis (Sikem). Han har skrevet mange bøger, og hans vidnesbyrd er af stor betydning, for han var en trofast Herrens tjener og døde martyrdøden for Kristi navns skyld. I året 148 skriver han, at han kender flere 70 år gamle mennesker, som var døbt i deres barndom. Vi ved, at apostlen Johannes blev over 100 år gammel, og da hine mennesker, der var døbt i deres barndom, havde opnået en alder af 70 år i året 148, så er det klart, at de som børn var døbt på apostlenes tid. - I denne sammenhæng vil jeg gerne også nævne, at Justinus Martyr skriver, at de første kristne holdt deres gudstjenester om søndagen. Altså ikke om lørdagen, som Adventisterne lærer. Ved disse gudstjenester, skriver han, blev Guds ord forkyndt, og derefter holdt de kristne nadverbordet. Og kun kristne, som havde modtaget Igenfødselsens Bad (Dåben) til syndernes forladelse, tog del i nadverbordet. Heraf ser vi, at kirken i den allerældste tid holdt dåben for Igenfødselsens Bad, hvad Pinsebevægelsen i vore dage nægter.

Den gamle kirkefader **Irenæus**, som var biskop i Lyon, og som blev født i begyndelsen af det andet århundrede, skriver meget om dåben. Og han betegner gang på gang dåben som igenfødsel. Han skriver: "Kristus kom, for at frelse alle, som ved ham genfødtes til Gud, **spæde børn og små** og drenge og ynglinge og ældre". Altså også spæde børn og små bliver igenfødt ved dåben. Dette vidnesbyrd af Irenæus har stor vægt, fordi Irenæus var en discipel af Polykarp, biskoppen i Smyrna. Og denne Polykarp var en discipel af apostlen Johannes. Irenæus har altså haft rig lejlighed til at høre, hvad Johannes har sagt. Og det er Johannes, som skriver: "Uden nogen bliver født af vand og ånd, kan han ikke komme ind i Guds rige (Joh.3,5).

Biskop **Cyprian** blev født i det andet århundrede og døde i året 258. Han var biskop i Karthago. Han erklærede på en kirkeforsamling i Karthago sammen med 66 andre biskopper, **at de små børn skulle døbes straks efter fødslen**. Ja, han siger, at alle på hans tid var enige i, at de små børn skulle døbes straks efter fødselen. Og han fortsætter: "Thi da Herren siger i sit Evangelium: " Menneskesønnen er ikke kommet for at fordærve menneskenes sjæle, men for at frelse dem, så må, så vidt det står til os, ingen sjæl gå fortabt. Når også de groveste syndere, så snart de tror, får syndernes forladelse, og ingen holdes tilbage fra dåben og nadveren, hvor meget mindre må da et barn holdes tilbage, som nylig født, intet har syndet, men kun ved sin kødelige nedstammen fra Adam har medbragt den gamle dødssmitte". Således skriver Cyprian, som viste stor iver for at bevare den kristelige sandheds renhed, og som beseglede sin tro med martyrdøden.

Origenes er født i året 185 og døde 254. Han skriver: "Kirken har fra apostlenes tid modtaget den overlevering at give **småbørn dåben**". Han vidner, at alle hans forfædre havde været kristne, og at denne overlevering (nemlig at give småbørnene dåben) stedse havde fundet sted i hans familie. Origenes var en af kirkens store lærere. Han var en levende kristen, som allerede i sin ungdom brændte efter at dele

martyrdøden med sin fader, som også til sidst døde som følge af de pinsler, hvormed hedningerne forgæves søgte at bringe ham til at fornægte Kristus.

Vi kunne citere endnu flere vidnesbyrd om barnedåben i de første århundreder. At der også var enkelte røster imod barnedåben, er klart. Bibelen selv omtaler vranglærerne. Men vi kan sige, at hele den gamle kirke vidner om barnedåben, og at de kristnes børn døbttes i aposteltiden. Ja, barnedåben var så almindelig i hele den gamle kirke, at **Augustin** (født 354), en af kirkens mest udmærkede lærere, endog kan forsikre, at han ikke har truffet nogen kristen, som ikke lærte, at dåben til syndernes forladelse også skulle meddeles børnene.

Vi vil ikke glemme, at den gamle kirke, som så enstemmigt vidner om barnedåben, med den største troskab har bevaret Bibelen uforfalksket under de blodigste forfølgelser. Kirken var i højeste grad omhyggelig for nøje at bevare og overholde det fra apostlene overleverede. Når der var uoverensstemmelser, holdt man store kirkeforsamlinger, for ikke at afvige fra apostlenes lære og anordninger. Er det ikke den største urimelighed at antage, at man allerede kort efter apostlenes tid skulle aldeles have glemt eller ringeagtet, hvad der var overleveret fra apostlene? Er det ikke den største urimelighed at forkaste hele kirkens enstemmige vidnesbyrd for barnedåben?

Måtte Herren ved sin Helligånd lære os, hvad der er guddommelig lære, og hvad der er menneskelig lære. Måtte Helligånden lære os, at tage vor fornuft til fange under Guds ord, så at vi i alt retter os efter Guds vilje, om vi end ikke kan begribe det med vor fornuft!

Skal vi døbe de små børn? – en samtale

Luthersk Kirkemission (Kirke-Nyt 1970)

"Et spørgsmål beskæftiger jeg mig med allerede i lang tid: Bliver man salig, når man er døbt?"

"Jeg er ikke helt klar over, hvad De mener. Kristus siger: Den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst; men den, som er vantro, skal blive fordømt" (Mark.16,16).

"Netop! Dåben alene gavner altså intet, men troen skal komme til. Ser De, de fleste mennesker i dag er døbte, men det er tilsyneladende kun få, som tror på Gud. Man har bragt dem til dåben, da de var børn. Man har altså slet ikke spurgt dem. Senere har de vendt sig bort fra Kristus og kirken. Hvad gavn har de så af deres dåb? Jeg mener, den var til ingen nytte".

"Det er jeg helt enig med Dem i. Jeg ville endog gå endnu videre: Ved dåben blev de indlemmet i Guds nådepagt. Foragter de senere denne pagt, så er følgen evig fordømmelse. På grund af deres frafald vil Gud særligt drage dem til ansvar".

"Jeg er glad for, at De giver mig ret. Jeg begriber bare ikke, hvorfor kirken endnu holder fast ved barnedåben, når den alligevel ikke nytter noget. Ville det ikke være det bedste, at kirken afskaffede denne skik og kun døbte sådanne, som personligt har taget afgørelse for Jesus?"

"Nej, det ville være forkert. Guds rige består ikke blot af voksne, men også af børn. Læs engang salme 8, vers 3, om hvorledes Jesus gentager disse ord overfor de skriftkloge (Matt.21,16). Spædbørn og diende skal da også komme til troen. Denne tro virker Gud i dem ved dåben".

"Det kan jeg ikke indse. Hvor står der i Bibelen, at man skal døbe børnene?"

"Barnedåben nævnes ikke udtrykkeligt i Bibelen. Men der står heller ikke et eneste sted, at vi kun skal døbe de voksne. Der står, at vi skal døbe alle folkeslagene. Og et folkeslag består ikke blot af voksne, men også af børn. Og desuden fremgår det af flere bibelord, at også spædbørn blev døbt, nemlig der, hvor en mand lod sig døbe med hele sit hus, d.v.s. med sin familie og alle slaverne (Ap.G.16,33). Ved barnedåben drejer det sig slet ikke om noget helt usædvanligt. I den gammeltestamentlige kirke blev f. eks. spædbørn på Guds udtrykkelige befaling ved omskærelsen optaget i pagten med Gud (I.Mos.17,11-12). Det viser tydeligt, at Gud indeslutter netop de små børn i sine løfter. Og intet andet siges der i Mark.10,13-16, hvor der i originalteksten udtrykkeligt er tale om spædbørn. Derfor læses denne tekst altid ved enhver kirkelig dåbshandling som et dåbs-evangelium".

"Ja, men de bibelord, som De nævner, og hvormed De vil forsvare barnedåben, handler jo slet ikke om dåben. Jeg ved ikke, om det er tilstrækkeligt. Desuden har jeg altid hørt, at Davids salme 8, vers 3, ikke må opfattes ordret. Med "spæde og diende" er der ment mennesker, som modtager Guds ord ganske enkelt og enfoldigt og ikke udlægger det småligt og spidsfindigt som de skriftkloge og farisæerne".

"Hvis De ville tage Guds ord, som det lyder, så ville De ikke prøve på at give dette salmeord en billedlig betydning. En sådan udlæggelse er forkert. Den har interesse i at fordreje bibelord i en helt bestemt retning. Det samme er tilfældet, når nogen vil dele Bibelen op i, hvad der er Guds ord, og hvad der er menneskeord. Stiller jeg spørgsmålet, om de små børn skal døbes og dermed optages i Guds nådepagt, så behøver jeg ikke at bevise det kun med de bibelord, som handler om dåben, men jeg ser efter, hvad Bibelen siger om Herrens forhold til de spæde børn. At dåben virker omvendelse, syndernes forladelse, at

altså dåben frelser, siger Bibelen mange steder, f. eks. 1. Pet.3,21, Ef.5,25-27, Kol.2,11-12".

"Det er jeg ikke så sikker på. Jeg mener, i dåben bekender jeg, at jeg har taget en afgørelse for Jesus. Troen har jeg allerede før; den bliver ikke først ved dåben virket i mig".

"Der er tilfælde, hvor et menneske ved Guds ord kommer til troen og derefter lader sig døbe. Men vi skal være klare over, at det ikke er mig, der har bestemt sig for Jesus, men at det er Jesus, som har bestemt sig for mig, da han på korset døde for mine synder. Bibelen siger helt klart: Ingen kan kalde Jesus Herre uden ved Helligånden (1.Kor.12,3). Hos andre mennesker virker Gud troen ved dåben, som derfor kaldes Igenfødsels Bad og fornyelsen ved Helligånden (Tit.3,5). Guds Helligånd virker altså troen også ved dåben. Læs Joh. 3,6, hvor Jesus forklarer dette for Nikodemus".

"Hvis det er sådan, så forstår jeg ikke, hvorfor så mange ikke tror, selv om de er døbt".

"Jeg vil prøve på at forklare det for Dem ved en lignelse: Jeg giver Dem en check på kr. 1000. Indløser De checken, så har De pengene. Men er der tvivl i Dem om checkens ægthed, og kaster De den bort, så bliver checken dermed ikke ugyldig. Men De får ingen gavn af checken, fordi De holdt den for et værdiløst stykke papir. I dåben giver Gud barnet hele frelsens velsignelse, som blev vundet for os ved Jesus Kristus. At et døbt menneske senere forkaster troen på Jesus, det er ikke bevis på, at dåben ikke virker troen".

"Så mener De altså, at alle børn skal døbes?"

"Kirken har altid haft den praksis at døbe børn af sådanne forældre, som virkelig bekender den kristne tro og er aktive medlemmer af deres menigheder. Men kirken har tidligere ikke døbt sådanne børn, hvis forældre var ligegyldige over for Herren Jesus. Derfor kan den

almindelige folkekirkelige praksis i vore dage ikke godkendes. Man er ikke allerede en kristen, fordi man betaler kirkeskat. Tværtimod skal man i en levende vished om Guds nåde tage forkyndelsen af Guds ord og nadverbordet alvorligt og holde sig både til ordet og sakramenterne. Men det er ikke tilfældet i de store folkekirker. Når vi læser statistikken, er det måske 4 eller 5%, som er aktive i menighederne og deltager regelmæssigt i gudstjenesterne. Tilsvarende vokser mange børn, som døbes i dag, op under ukristelige og vantro forhold og bliver således slet ikke opdraget hen til Jesus Kristus, som det er nødvendigt. For de ukirkelige forældre lader ved deres ligegyldighed over for kirken forstå, at de selv ikke tror på verdens frelser. Det er klart: Det døbte spædbarn skal senere, når det kommer til skelsår og alder, undervises grundigt i frelsessandheden, så at det bevidst kan sige ja til dåbspagten, som Gud har sluttet med det.

Når der fødes et barn i en kristen familie, er det helt selvfølgelig, at det så snart som muligt bringes til dåben og dermed får del i syndernes forladelse, som gives os i dette sakramente (Ap.G.2,38). Ellers foragter man dåben. Og hvilket sandt Guds barn tør ringeagte Frelserens gave?"

Faddere

Pastor Leif G. Jensen (Kirke-Nyt 1984)

Fadderinstitutionen er en menneskelig orden, som går tilbage til den kristne kirkes første århundreder. Når en husstand kom til troen og blev døbt, kunne det i forfølgelsestider betyde, at forældrenes liv var i fare netop på grund af den kristne dåb. Forældrene bad derfor andre kristne i menigheden om at være faddere for børnene, som til enhver tid kunne berøves eller miste deres forældre. Dermed var det åndelige ansvar for børnene på forhånd betroet til kristne, og børnene ville aldrig være uden forældre og opdragere i troen.

I Dåbsritualet af 1895, som bruges ved barnedåb, hedder det: "I kære kristne, som har været faddere til dette barn, I skal være vidner, at det er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Så skal I også vide, hvad I skylder det barn, hvis faddere I er, om så sker, at forældrene dør, før det kommer til skelsalder, at I da, om I er der til stede, bærer omsorg for, at det oplæres i den kristelige børnelærdom, for at det, når det vokser op, må blive i Kristus, ligesom det nu ved dåben er indpodet i ham. Fred være med Eder! Amen".

Faddere er ikke blot dåbsvidner (Matt.18,16). De er også ansvarlige overfor Gud og menigheden, hvad angår deres gudbørns kristne oplæring som Jesu disciple. Det gælder særligt i tilfælde, hvor forældrene falder bort.

Det er også faddernes pligt og opgave at bede for børnene. Men hvordan kan man forvente forbøn af mennesker, som ikke tror? Forventer man måske, at en bilmekaniker kan bage godt brød? Eller afleverer man sin bil hos bageren, hvis motoren skal repareres? De, som ikke selv lever i bøn, hvordan skulle de kunne bede for deres gudbørn? Og hvordan skal den, som lever i vantro, kunne drage omsorg for, at et barn oplæres i den kristne tro? Kan man lade vantro

aflægge fadderløfte i kirken? Spotter man ikke dermed både fadderinstitutionen og laver grin med barnets oplæring. Er det ikke at bringe Gud og menigheden tomme løfter?

Alt for ofte anses dette at være fadder som en hædersbevisning, som helst skal vises de nærmeste slægtninge: en venlig farbror, en enlig tante osv., men det er vigtigt, at man ikke lader skik og brug bestemmes her.

Barnets åndelige ve og vel tæller langt mere, end hvad familien og gode venner vil sige og mene.

Når vi lader vore børn døbe inden for den lutherske kirke, da er det også, fordi vi ønsker, at de skal oplæres i den sunde lære og holde alt, hvad Jesus har befalet os. Derfor er det ikke "nok", at faddere er kristne mennesker. Hvis de er medlemmer af et kirkesamfund og kommer i en menighed, som lærer i strid med Guds ord, da kan man jo forvente, at det barn, som de er faddere til, drages ind i faddernes menighedssammenhænge, dersom forældrene falder bort og fadderne overtager oplæringen.

Forældre, som "strider for den tro, som én gang for alle er blevet overgivet de hellige" (Judas 3), og som ønsker at oplære deres børn som Jesu disciple "idet de lærer dem at holde alt det, som Jesus har befalet" (Matt.28,19) i sit ord, de vælger med omsorg og omtanke fadderne til deres børn. Og kristne faddere har en stor opgave først og fremmest som barnets forbedere.

Døb og lær dem!

Pastor Paul Michael DD (Kirke-Nyt 1964)

Det var den katolske kirke, som indførte konfirmationen længe før den lutherske Reformation. Men den katolske kirke lærte og lærer endnu imod Bibelens klare ord, at konfirmationen er et sakramente, dvs. en af Gud indstiftet hellig handling, som ikke blot er en stadfæstelse, men fuldstændiggørelse af dåbsnåden, en handling, som Gud skulle have givet særlige forjættelser om Helligåndens gave. Martin Luther erklærede dette for en krænkelse af dåben, som ikke trænger til en sådan fuldstændiggørelse. Men Luther erkendte nødvendigheden af en kristen børneundervisning og en alvorlig prøvelse af nadvergæsternes tro. Og derfor bibeholdt han konfirmationen, ikke som et sakramente, men som en bekræftelse af dåbspagten.

Den lutherske kirke har kun to sakramenter, dåben og nadveren. Kun om disse to hellige handlinger siger Skriften, at de er indstiftet af Gud, og at de har nådens særlige forjættelser, og at der er knyttet særlige ydre tegn til dem.

Vi bliver kristne ikke ved en handling, som vi gør, men ved en handling, som Gud gør ved os, nemlig dåben, Ef. 5,25: *"Kristus elskede menigheden og gav sig selv hen for den, for at han kunne hellige den, idet han rensede den ved vandbadet i ordet"*. Og Titus 3: *"Gud frelste os ikke for retfærdigheds gerningers skyld, som vi havde gjort, men efter sin barmhjertighed, ved igenfødselsens bad og fornyelsen i Helligånden, som han rigeligt udøste over os ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi, retfærdiggjorte ved hans nåde, skulle i håb blive arvinger til evigt liv"*.

Hvilken stor gave fik vi, da vi blev døbt som små børn! Men forældrene, som lader deres børn døbe, fadderne og hele den kristne menighed har nu den store opgave at bede for og med barnet, at det må blive bevaret i dåbens nåde. De har pligten, så snart barnet

begynder at tænke, at bringe Guds store frelsergerning, som skete i dåben, til barnets bevidsthed og at plante navnet over alle navne, det dyrebare Jesusnavn i hjertet. Og de skal engang aflægge regnskab over for Gud, om de har opfyldt denne pligt. Enhver kristelig børneopdragelse hviler på dåbens grund.

Også konfirmationsforberedelsen har til hensigt at fremstille dåbens herlighed for børnene og at indføre dem i hele den kristelige lære om frelsen. Efter at børnene så er blevet overhørt i deres kundskaber om Guds ord, har de så ved konfirmationen lov til at bekende sig til det løfte, som andre ved dåben aflagde i børnenes sted: Jeg forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen. Jeg tror på Gud Fader, Gud Søn og Gud Helligånd. Hele menigheden tager del i konfirmationen, beder for børnene og lyser ved præsten velsignelsen over dem, at de må blive trofaste i troen indtil døden.

Konfirmationen giver børnene også adgang til Herrens bord. De har lært, at de her under brødet og vinen modtager deres Frelsers og Herres sande legeme og blod, for os givet og udgydt til syndernes forladelse. De har fået oplysning om, hvorledes man ved en ret selvprøvelse, ved bod og tro forbereder sig til en værdig nydelse af altrets sakramente. De er blevet opmuntret til at blive flittige gæster ved Herrens bord, for at blive styrket i troen og få kraft til livets helliggørelse.

Konfirmationen er således ingen afslutning. Hvis det var tilfældet, så hellere ingen konfirmation. Konfirmationen er den åndelige myndighedserklæring for de unge kristne, som nu bevidst skal leve livet i deres Herres efterfølgelse. Ved Konfirmationen bliver børnene knyttet tættere og nærmere til menigheden end før. Vi vil bede om, at børnene overalt finder en menighed, som er et forbillede for dem på den snævre vej og en hjælp for dem i troens strid. Så behøver vi ikke at være bange for de unges fremtid og dermed heller ikke for menighedens fremtid.

Om konfirmationen

Pastor Vagn Lyrstrand (Kirke-Nyt 1984)

Foråret er konfirmationernes og dermed familiefesternes tid. Der festes for de unge, som er "trådt ind i de voksnes rækker".

"Konfirmation" betyder imidlertid ikke "indtrædelse", men "bekræftelse". Hvem er det da, der bekræfter hvem, og hvad og hvorfor? - Vi vil i det følgende se lidt på konfirmationen, dens historie, indhold og berettigelse.

En forlængelse af fadderløftet

Ligesom fadderinstitutionen, er konfirmationen "en menneskelig ordening, som går tilbage til den kristne kirkes første århundreder" (iflg. afsnittet: "Faddere"). Mellem disse to ordninger er der en nøje sammenhæng, som det fremgår af dåbsritualets formaningsord til fadderne om at drage omsorg for, at deres gudbarn "oplæres i den kristelige børnelærdom . . . om så sker, at forældrene dør, før barnet kommer til skelsalder". "Skelsalder" er populært sagt konfirmationsalder, og udtrykket sigter til den alder, hvor barnet har nået en sådan åndelig modenhed, at det kan skelne mellem og kende forskel på brødet i nadveren og almindeligt brød, (1.Kor.11,29, sml. gl. overs.). Denne "skelsalder" opnås imidlertid ikke automatisk ved 14-års-alderens "indtræden" i de voksnes rækker"; men dertil kræves oplæring i den kristne tros hovedpunkter, "den kristelige børnelærdom", så man kan prøve sig selv og nyde nadveren til gavn (1.Kor.11,27 f).

Konfirmationen er altså ligesom fadderinstitutionen en menneskelig ordening til opfyldelse af den guddommelige ordening: "Døber dem og lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer!" (Matt.28,19-20). Følgelig er konfirmationen lige så lidt som dåben først og fremmest en familiefest. Men som dåben er en fest for børnenes indlemmelse i Jesu

rige og menighed, er konfirmationen en fest for de døbtas indlemmelse i den bekendende menigheds nadverfællesskab.

En forlængelse af dåben

I kirkens første tid var det, der siden er blevet til konfirmation, en del af selve dåbshandlingen. I forlængelse af dåben foretog man en håndspålæggelse og en salving med olie, der skulle symbolisere henholdsvis modtagelsen af Helligåndens gave og indvielsen til at være konger og præster med Kristus (1.Pet.2,9). En smuk og malende understregning af dåben som et nådemiddel til genfødsel, meddelelse af Helligånden og indlemmelse i Guds og Kristi folk.

En katolsk udhulning

Allerede i løbet af det 2. og 3. årh. blev imidlertid denne del af dåben skilt ud som en særlig konfirmationshandling til stadfæstelse og "fuldstændiggørelse" af dåbsnåden. Dermed var vejen banet for konfirmationen som Det andet Sakramente med salvingen (firmelsen), som det ydre tegn. I Den græsk-ortodokse Kirke udføres det af præsten i umiddelbar forlængelse af dåben, mens det i Den romersk-katolske Kirke udføres ved 7-årsalderen af biskoppen.

En skæbnesvanger udvikling, som udhulede dåben og til dels satte denne i skyggen af det "fuldstændiggørende" sakramente. Under en fejltagtig påberåbelse af Ap. G. 8,14 - 17 hævdes nemlig denne handling at medføre en særlig åndsudrustning til øgelse af retfærdigheden og til styrkelse i kampen mod Djævelen, idet den på sjælen satte et "uudsletteligt præg", hvorigennem den konfirmerede blev indlemmet i "Kristi stridshær".

En karismatisk-højkirkelig udhulning

Under påberåbelse af samme skriftsted, hævder visse højkirkelige-karismatiske præster og lægfolk ved håndspålæggelse at meddele en

særlig åndsudrustning, som til tider kaldes "åndsdaab". Denne handling betragtes som en "ekstra velsignelse" ("the second blessing") til fuldstændiggørelse af "vanddaaben", som om det ikke er godt nok eller tilstrækkeligt, hvad Gud én gang har gjort og givet i daaben.

En pietistisk udhulning

Underligt nok bidrog i det 17. og 18. årh. den antisakramentale pietisme - ofte uden at vide eller ville det - til den samme udhulning af daaben til fordel for konfirmationen. Man understregede nemlig den bevidste omvendelsesbeslutning så stærkt, at daaben truedes med at komme i skyggen af beslutningen om at ville blive i daabens pagt. Denne forskydning spores stadig i det rituale, som har sine rødder i konfirmationens lovformelige indførelse ved pietismen i 1736. Her er tydeligvis konfirmationens højdepunkt, den unges med håndtryk til præsten bekræftende "Ja" til spørgsmålet: "Er det din vilje at blive i din daabs pagt indtil din sidste stund?" (Se ritualet bag i salmebogen).

Dermed blev konfirmationsfesten også let en fest, hvor man fejrede konfirmanden, hvad der såvist nok også kan være grund til! Men først og fremmest burde det være en takkefest for Gud, fordi han i sin nåde og trofasthed har bevaret og ført sit barn til "skelsalder".

En forberedelse til nadveren

Hermed være imidlertid hverken konfirmationen, den gode beslutning eller ovennævnte konfirmationsrituale forkastet. Tværtimod ønsker vi at fastholde og om muligt styrke konfirmationen såvel som faderinstitutionen som gode menneskelige ordninger til opfyldelse af den guddommelige ordning.

Men en historisk kendsgerning er det, at mennesketankers tillæg til Skriften Alene og menneskegerningers tillæg til Nåden Alene ofte har forvandlet en ret brug til et misbrug. Men misbrug ophæver som bekendt ikke en ret brug. Således indførte reformatorerne også ret så

snart - i forskellig skikkelse - en "ret" evangelisk konfirmation, skønt de i første omgang med Luthers udtryk forkastede konfirmationen som et "abeværk" og et "narrespil", (se f. eks. Luthers "Om kirkens babyloniske fangenskab", Credo Forlag, København 1983). Til en ret brug hører en grundig konfirmationsundervisning i "den kristelige børnelærdom", der fører de unge frem til at bekræfte (konfirmere) dåbens tro ved en offentlig bekendelse for menigheden, der i sin tur bekræfter (konfirmerer) dem som nadverberettigede medkristne forenede i den ene og samme bibelske og kristne tro.

En bekræftelse i, for og af menigheden

Som et eksempel herpå skal anføres følgende konfirmationsspørgsmål fra vor lutherske søstermenighed i Woerth i Frankrig:

1. I skal i dag konfirmeres. Hvad betyder det?

- Det betyder, at vi som medlemmer af den rettroende evang.-luth. Kirke ønsker at blive bekræftet i, at vi er tilstrækkeligt grundfæstet i den kristne tros hovedstykker og nu kan få adgang til Herrens bord.

2. Det er altså i første omgang menigheden, der skal bekræfte/konfirmere, at I er kommet så vidt. I må derfor give menigheden nogle holdepunkter for denne konfirmation. Hvordan vil I gøre det?

- Vi vil aflægge en bekendelse af vor tro og offentligt forny vort dåbsløfte og således vise menigheden, at vi er kommet så langt i den kristelige erkendelse, at vi kan deltage i Den hellige Nadver.

3. I bekræfter og konfirmerer altså også noget over for menigheden!

- Vi bekræfter for menigheden, at vi står i den rette kristne tro og beder på dette grundlag menigheden om at konfirmere vor tro som sådan.

4. Hvorpå grunder I da jeres trosbekendelse?

- Vor trosbekendelse grunder sig på Den hellige Skrifs guddommelige udsagn.

I denne mening fastholder og udfører vi også konfirmationen i vore menigheder. Konfirmationen er således ikke en fuldstændiggørelse af dåben. Men det er en bekræftelse over for menigheden af, at man er kommet til "skelsalder" og deler menighedens tro. Ved præstens håndspålæggelse efter overhøringen bekræfter menigheden den troens enhed, hvori nadverfejringen finder sted.

Derpå forenes vi i taksigelse og bøn til Den treenige Gud, som har bekræftet sin i dåben givne nåde og trofasthed:

"Den treenige Gud, som har antaget dig til sit barn i Den hellige Dåb, og gjort dig til arving til det evige liv, han opholde dig i din dåbs nåde indtil din sidste stund, han give dig bestandighed i din tro, din sjæl til salighed. Amen".

Mærket af korset

Pastor Leif G. Jensen (Kirke-Nyt 1984)

"Modtag det hellige korsens tegn både for dit ansigt og for dit bryst, til et vidnesbyrd om, at du skal tro på den korsfæstede Herre Jesus Kristus".

Således lyder det over enhver, som døbes med den kristne dåb. Og det viser hen på, at hele ens liv er mærket af korset, når man ved dåben og troen lever sammen med Jesus Kristus.

Korsets tegn

Korset var på apostlenes tid et tortur-og henrettelsesinstrument. Dengang gik man ikke med guldkors i kæde. Til gengæld så man trækorset, der tavst talte om overtrædelse og straf. Ud til Middelhavets kyster var det mange steder rejst til skræk og advarsel for søens røvere. Den, som blev korsfæstet, led en vanærende og pinefuld død.

Når dét er korsets baggrund, hvordan kunne det da gå til, at mennesker frivilligt og i stor glæde lod sig tegne af korset over pande og bryst? Og hvordan kan noget menneske med kendskab til denne baggrund i dag føre et lille barn til dåben og ønske, at dets liv bliver et liv i korsets tegn?

Tæt på virkeligheden

Det er ikke korset i sig selv eller lidelse og en vanærende død, vi ønsker for os selv og vore børn ved døbefonden. Tværtimod! Vi ønsker at leve! Vi ønsker et godt liv, ja, det evige liv.

Men problemet er, at vi trods alle gode ønsker og al god vilje er bundet til døden. Vi fødes til død. Og intet menneske kan ved egen

magt hæve sig op over lidelse og død. Så længe mennesket bærer egoismen, selvisheden og dyrkelsen af sig selv i sit væsen, vil der være "kors på kysterne", dvs. lidelse og vanærei hverdagen. At leve langt fra kærlighedens virkelighed er at leve tæt på dommen og døden.

Den kristne dåb går tæt på denne virkelighed! Og den døbte kristne bekender, at det står sådan til i hans liv. Af den grund er lidelse og død stærkt med i billedet, når et menneske bliver døbt. Korsets tegn! Men det er ikke et hvilket som helst kors. Det er Jesu Kristi kors.

Hans kors var og er udtryk for, hvor tæt han er gået på vor virkelighed. Jesus Kristus, Guds Søn, gik tæt på, ja, lod sig sende dybt ind i vor virkelighed, da han led korsets død i vanære og pine.

Han gjorde det for at skænke os mennesker en helt ny virkelighed. Guds Søns kors blev det alter, hvor hans blod blev udgydt til soning for al verdens synd. Af kærlighed til os gik han ind i selvishedens virkelighed, ind i vor virkelighed, og lod sig korsfæste og ramme af Guds dom i vort sted.

Mærket i dåben til et liv med Jesus Kristus

Når denne virkelighed bliver afsløret for et menneske, kan det ikke andet end ønske at blive mærket af Jesu kors: at få del i hans liv, i hans død, i hans opstandelse, i syndernes forladelse ved hans blod, i det evige liv. Men hvordan bliver et menneske delagtig heri?

Mange mener, at det er menneskets egen sag. Man siger, at det er afhængigt af, om mennesket kan føle og opleve kærligheden i sit indre. Men Guds ord siger, at det sker ved, at Gud handler med dem, som erfarer, at de er under anklage og tæt på dommen og døden.

På pinsedagen var der mennesker, som så deres virkelighed uden Kristus. Og de spurgte apostlene og sagde: "*Brødre, hvad skal vi gøre?*" Peter sagde til dem: "*Omvend jer og lad jer døbe hver især i Jesu Kristi*

navn til jeres synders forladelse, så skal I få Helligånden som gave" (Ap.G.2,37-38). "Thi alle i, som blev døbt til Kristus, har iført jer Kristus" (Gal.3,27). Så er dåben altså en hellig handling, hvor Gud er virksom gennem vandbadet ved sit ord og sine løfter. Vi iføres Kristus, alt i vort liv kommer under hans tilgivelse, og vi får et nyt liv med Jesus Kristus. Med apostlen Paulus kan vi sige: "Med Kristus er jeg korsfæstet, og det er ikke længere mig, der lever, men Kristus lever i mig; og det liv, jeg nu lever i kødet, det lever jeg i troen på Guds Søn, som elskede mig og gav sig selv hen for mig" (Gal. 2,19-20).

Livet bliver mærket af ham. Han afslører os, men omfavner os også dagligt med sin tilgivelse. Det onde i os, selvisheden og selvtilstrækkeligheden bliver på en lidelsesfuld måde bundet til hans kors. Erfaringen af syndens væsen i os bliver en daglig lidelse. Men glæden over i dåben at have vished om hans tilgivelse og nærvær giver en varig glæde og et urokkeligt håb for tid og evighed.

Dåben og det nye liv

Pastor Leif G. Jensen (Kirke-Nyt 1984)

Løber man ikke en risiko ved at sige, at dåben frelser? Kan det ikke let blive til en sovepude, hvis man tror og stoler på, at Gud tilgiver os, når vi er længst ude og dybest nede? Er det ikke farligt at forkynde og lære, at dåben er igenfødsleens bad, og at mennesket bliver et Guds barn helt uden egen fortjeneste, uden en eneste kvalitet, og uden først at opfylde en eneste betingelse? For kan det ikke let misforstås og misbruges?!

Gratis og betingelsesløs frelse

Jo, det kan misforstås og misbruges. Og det sker i vid udstrækning. Men skal vi af den grund forfalske og forringe frelsen? Nej! Det er alt for ofte set, at mennesker i Jesu navn sætter sig for at beskytte Guds nåde mod misbrug, men selv havner i det lige så frygtelige, ja, måske endnu værre, at nåden gøres til intet med betingelse og krav til mennesket. Hensigten er from, men i virkeligheden svækkes Guds gave, og Bibelens klare ord om dåben som et frelsende og genfødende bad omfortolkes. Følgerne er uoverskuelige. For frelser Gud os ikke gratis og af nåde, da bliver ingen frelst, men vi må selv bære straffen i al evighed.

Men nu har Gud virkelig taget frelsen, retfærdiggørelsen og det evige liv ud af vore hænder og gerninger. Og han skænker os det til gengæld i evangeliet og dåben helt gratis, uforskyldt, alene ved nåden i Kristus Jesus. *"Alle har jo syndet og mangler herligheden fra Gud og bliver retfærdiggjorte uforskyldt af hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus"* (Rom.3,23-24). Intet, absolut intet afhænger af dig! For Herren går så vidt, at han siger, at det var, mens vi endnu var afmægtige, ugudelige og syndige, ja, hans fjender, at han viste os sin kærlighed og greb ind og frelste os. *"Gud viser sin kærlighed mod os ved, at Kristus*

døde for os, medens vi endnu var syndere" (Rom.5,8). "Da Guds, vor Frelasers, godhed og kærlighed til menneskene blev åbenbaret, frelste han os, ikke for de retfærdige gerningers skyld, vi havde gjort, men på grund af sin barmhjertighed, ved badet til genfødsel og fornyelse ved Helligånden" (Tit.3,4-5).

Herrens apostel "vover" at gøre al tvivl til skamme og fejler al "kristelig" forsigtighed til side med følgende klare ord i Romerbrevet 5 vers 20: "Men hvor synden blev større, der blev nåden end mere overstrømmende rig".

Sådan angribes og druknes det gamle liv

Apostlen Paulus kendte også den indvending, at læren om Guds nåde fører til ligegyldighed og blot dulmer egoismen, så man får en undskyldning til at leve i sine egne lyster. Det viser han, når han i forlængelse af forkyndelsen af den gratis og betingelsesløse frelse stiller spørgsmålet: "*Hvad skal vi da sige? skal vi blive i synden, for at nåden kan blive større?" (Rom.6,1.)*

Men netop på dette punkt sætter han ind med dåben og dens kraft. Han svarer: "*Nej, langt fra! Vi, som jo er døde fra synden, hvordan kan vi stadig leve i den? Eller ved I ikke, at alle vi, som blev døbt til Kristus Jesus, blev døbt til hans død? Vi blev altså begravet med ham ved dåben til døden, for at, som Kristus blev opvakt fra de døde ved Faderens herlighed, således skal også vi leve et helt nyt liv" (Rom.6,2-4).*

Dåben er den bedste modgift mod et liv i ligegyldighed og eftergivenhed overfor synden. Den er nemlig ikke en løftet pegefinger, der gør den selvretfærdige trodsig og tager det sidste mod fra den trætte og anfægtede; den er heller ikke en pude, hvor man får lov at slumre og sove. Dåben er et bad, som betyder død og undergang for den gamle Adam og liv for det nye, som Herren har begyndt i dig ved troen. I dåben har du ikke fået en upersonlig nåde lagt i hænderne som en slags tilladelse til hvad som helst. Du er derimod ved Herrens

store nåde forenet med Jesus i hans død og opstandelse med alt, hvad deraf følger. Du er i dåben begravet med ham. Men mere endnu. Du er også opvakt til et helt nyt liv med ham. Han er hos dig. Han er Herre i dit liv.

Dagligt

Martin Luther siger kort og klart, hvad dåbens vand betyder for vort liv: "Det betyder, at den gamle Adam i os skal druknes ved daglig anger og bod og død med alle synder og onde lyster, og at der i stedet for daglig skal fremkomme og opstå et nyt menneske, som skal leve for Gud i retfærdighed og renhed".

Hver morgen, når du vågner, vågner også din selvskhed, synden i dig. Hver eneste dag er der en ny kamp at kæmpe mod den gamle Adam. Dåben gør ikke kampen overflødig. På flere måder truer synden jo med at få magten over os. Om ikke på den ene måde, så på den anden. Hvis ikke den kan få dig til at leve i ro og mag i din egoisme og selvskhed, så søger den at binde dig i selvbebrejdelser og selvanklager, så tilliden til Gud og det nye liv med Kristus på den måde kan visne og gå til grunde. Men dåben er din hjælp overfor begge angreb.

Hver morgen, når du vågner, da er Herren Jesus også vågen og hos dig. Da kan hverken ligegyldighed eller fortvivelse få magten over dig. Begynd hver morgen for hans ansigt, idet du lytter til hans ord og beder om hans vejledning for den nye dag. Stil dig ikke til rådighed for synden, men følg Herrens vilje i din hverdag. Bekend om aftenen alle synder og overtrædelser til ham, som du i dåben blev forenet med og som døde og opstod for dig. Vid, at du for Jesu Kristi skyld er frikendt og retfærdiggjort. I troen på ham kan du hver aften gå til hvile og fralægge dig alle byrder og alt ansvar. Det bærer han, som er hos dig som din stedfortræder, forsoner og Herre.

Død og opstanden med Kristus

Pastor Carsten Nielsen (Kirke-Nyt 1984)

"Thi Kristi kærlighed tvinger os; vi er nemlig overbevist om dette: Én er død i alles sted, altså er alle døde; og han døde i alles sted, for at de, der lever, ikke mere skal leve for sig selv, men for ham, som døde og opstod for dem. Således bedømmer vi fra nu af ikke nogen efter kødet; selv om vi også har kendt Kristus efter kødet, gør vi det dog ikke mere nu. Derfor, hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning; det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til! Men alt dette er fra Gud, som forligte os med sig selv ved Kristus og gav os forligelsens tjeneste; thi det var Gud, som i Kristus forligte verden med sig selv, idet han ikke tilregnede dem deres overtrædelser og lod ordet om forligelsen lyde iblandt os. Vi er altså sendebud på Kristi vegne, som om Gud formaner ved os; vi beder på Kristi vegne: Lad jer forlige med Gud! Den, som ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham" (2.Kor.5,14-21).

Én er død i alles sted

Påskehøjtiden er nær. Endnu engang vil vi fejre mindefest om Jesu lidelse, død og opstandelse. Påske betyder "forbigang". I Israel blev påskefesten fejret til minde om befrielsen fra trældommen i Ægypten. *"I denne nat vil jeg drage igennem Ægypten og ihjelslå alt det førstefødte i Ægypten både blandt folk og fæ; og over alle Ægyptens guder vil jeg holde dom. Jeg er Herren! Men for eder skal blodet på husene, hvor I er, tjene som tegn, og jeg vil se blodet og gå eder forbi, intet ødelæggende slag skal ramme eder, når jeg slår Ægypten" (2.Mos.12,12f).* Påskens dybe indhold har fået sin opfyldelse i Jesus Kristus. Han er den nye pagts påskelam (1.Kor.5,7). Som blodet

fra et lydefrit lam reddede israelitterne i Ægypten, således forløses vi nu ved Jesu blod, som blev udgydt for os på Golgatas kors. Det er den begivenhed, apostlen ser tilbage på, når han skriver: "Én er død i alles sted". Gud gav sin førstefødte, enbårne, hen i lidelse og død "i alles sted". Gud "forligte os med sig selv ved Kristus . . . forligte verden med sig selv, idet han ikke tilregnede dem deres overtrædelser". Det lydefri Guds Lam, "den, som ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os". Guds Lam borttog hele verdens synd. Så helt og fuldt lykkedes Jesu stedfortrædende gerning, at Paulus kan skrive: ". . . altså er alle døde". "Det er fuldbragt!", var Jesu sidste ord på korset. Det bekræftede Gud påskemorgen, da han oprejste Jesus fra de døde. Han "blev givet hen for vore overtrædelsers skyld og opvakt for vor retfærdiggørelses skyld" (Rom.4,25).

Døbt til Jesu død

Gud har i Kristus forliget verden med sig selv, ". . . for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham", "for at de, der lever, ikke mere skal leve for sig selv, men for ham, som døde og opstod for dem". Gud vil skænke liv til alle, som er døde i overtrædelser og synder (Ef.2,1). Hvordan? Ved "ordet om forligelsen", ved evangeliet: "Én er død i alles sted, altså er alle døde". Gennem Ordet skaber Gud tro og dermed liv. Således kan troen i Åb. 20,6 kaldes "den første opstandelse". Men også i dåben får vi del i alt det, Jesus har gjort for verden, har vundet og erhvervet til hvert eneste menneske: Syndernes forladelse og evigt liv. Luther kalder derfor dåben "et livets vand, fuldt af nåde" (L. Kat.).

Og lige så vel som der ikke kan rokkes ved "ordet om forligelsen", ved Jesu fuldbragte frelsesværk, kan der heller ikke pilles ved den nådepagt, Gud har sluttet med hvert eneste menneske, som er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Én gang døbt, altid døbt. Dåben skal ikke gentages. For Gud tager aldrig sine løfter og forjættelser, sine gaver, i dåben tilbage. Men engang døbt er ingen garanti for, at man så med sikkerhed bliver frelst. For livet kan mistes,

uddø, hvis det ikke næres af livets ord, eller hvis synden igen bliver vort foretrukne element. ". . . vi, som jo er døde fra synden, hvordan kan vi stadig leve i den? Eller ved I ikke, at alle vi, som blev døbt til Kristus Jesus, blev døbt til hans død? Vi blev altså begravet med ham ved dåben til døden, for at, som Kristus blev opvakt fra de døde ved Faderens herlighed, således skal også vi leve et helt nyt liv. Thi er vi sammenvoksede med ham ved en død, der ligner hans, skal vi også være det ved en opstandelse, der ligner hans" (Rom.6,2-5).

Noget nyt er blevet til

"Derfor, hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning; det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til!" Hvori består dette nye?

1. I et nyt syn på Kristus - naturligvis! "Selvom vi også har kendt Kristus efter kødet, gør vi det dog ikke mere nu".

2. I et nyt syn på os selv, at "de, der lever, ikke mere skal leve for sig selv, men for ham, som døde og opstod for dem". Endvidere: "Således skal også I regne jer selv for døde fra synden og levende for Gud i Kristus Jesus . . .". Derfor: "Stil jer selv til rådighed for Gud som dem, der fra døde er blevet levende" (Rom.6,11+13).

3. I et nyt syn på vore medmennesker: "Således bedømmer vi fra nu af ikke nogen efter kødet". Hvordan bør vi se på ethvert menneske, vi møder på vor vej? Med Kristi øjne! I hans øjne er ethvert menneske dyrebart, dyrt købt. Han døde og opstod for hver og en af dem, vi møder - og det bør sætte sit præg på vort møde med næsten.

Kristi kærlighed tvinger os

"Thi således elskede Gud verden, at han gav sin Søn, den enbårne, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortæbes, men have evigt liv" (Joh.3,16). Er vi overbeviste om, at "én er død i alles sted", at Gud af kærlighed til verden - til mig og min næste - gav sin egen Søn, vil

denne kærlighed også tvinge os ud til dem, som endnu lever i "mørke og dødens skygge", som er "døde" i overtrædelser og synder, tvinge os ud med evangeliet. Det nye syn på Kristus, at han er verdens frelser, samt det nye syn på os selv og vor næste, vil medføre, at vi bringer bud til andre om den grænseløse kærlighed, Gud har til alle fortabte syndere - en kærlighed vi selv har fået lov til at erfare i rigt mål. Gud har givet os "forligelsens tjeneste", vi er "sendebud på Kristi vegne, som om Gud formaner ved os; vi beder på Kristi vegne: Lad jer forlige med Gud!" "Se Guds Lam, som bærer verdens synd!"

Hvor "*Jesu, hans Søns, blod renser os fra al synd*" (1.Joh.1,7b), bliver det "påske til hverdag", for da vil Gud se blodet og gå forbi!

De sorte lænker sank som bly

Pastor Vagn Lyrstrand (Kirke-Nyt 1984)

Jeg har oplevet et under! Det kan enhver døbt kristen sige. Og hertil opfordres vi netop af Paul Gerhardt og Brorson i nr. 405 i salmebogen:

*1. Du folk, som kristne kaldes vil, /Guds salvede og fromme,
alt siden han ved dåben til / sit samfund dig lod komme,
betænk, betænk og agt det stort, / hvad Gud har dig i dåben gjort,
hvad nåde dig er skænket!*

-Betænk dåbens under hver dag. Det har du grund til, for . . . du har arvet en skyld og en dom. Hvor langt du end kan spore synden tilbage, er din synd altid din skyld. For du valgte selv at ville den:

*2. Du var, før du til verden kom, / og før du noget gjorde,
alt under vredens strenge dom, / fordømt, fortabt og borte;
du havde af forældres blod / et sind, som var din Gud imod
og ville ham ej kende.*

Du har oplevet et benådningsunder. I dåben blev du gjort ét med Guds Søn, der døde for dine synders skyld og opstod for din retfærdiggørelses skyld. Med ham blev du begravet ved dåben til døden:

*3. Al denne ulyksalighed, / alt det, dig skade kunne,
det sank i dåbens vande ned / og evig gik til grunde;
alt, hvad ved Adam var forset / og ved dig selv er ilde sket,
har Gud i dåben druknet.*

Du har arvet en barneret. Til dåbens vand er føjet løftet om syndernes forladelse. Og hvor syndernes forladelse er, dér er liv og salighed. Synden og skylden, der lænker din vilje, er som sunket i havets dyb, og du er fri! Fri ved et under!

*4. De sorte lænker sank som bly / i dåbens frelse-vande;
Gud lod dig fri og skøn og ny / i nådens rige lande;
han gav dig børneret og navn / og tog dig i sin milde favn,
som alle himle bærer.*

Jeg lever i og på et under! Dagligt får jeg lov at dø og opstå med Kristus. Gennem anger og bod druknes den gamle vilje, og ved troen på Kristus opstår et nyt liv. At leve på et under vil sige at leve i det.

*5. Det bør dog tages vel i agt / og holdes højt i ære;
dit levned om din dåbes pagt / bør altid vidne bære
og svare til dit kristen-navn, / at du din dåbes frugt og gavn
kan her og evig nyde.*

Jeg har oplevet et under. Gud være lovet! Giv mig din nåde, at jeg må leve i underet! Amen.

Kandake Forlag
Den evangelisk-lutherske Frikirke
ISBN 87-90210-08-5